

‘Structuur en regelmaat zijn

Een mooie buxushaag in de tuin staan? Het kan zo maar zijn dat deze zijn oorsprong vindt op de sociale werkplaats. Op de Biesplanken Kwekerijen in Horst worden door ruim honderd mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt boomkwekerijstekken geproduceerd. De sfeer op de werkvloer is uitermate gemoedelijk, maar - net als op ieder ander bedrijf - moet ook hier gewoon gewerkt worden. Jaarlijks worden zo'n 11 miljoen stekken afgeleverd.

Tekst: Jeannet Pennings
Foto's: René Faas

Terwijl menig Limburger en Brabander nog moet bijkomen van het feestgedruis, wordt er daags na carnaval op de Biesplanken Kwekerijen alweer volop gewerkt. Tijdens een rondleiding door de stekhal, heeft

één van de medewerkers ons al snel in het vizier. ‘Hé, kom je hier ook werken?’, klinkt het spontaan. Ik leg de jonge vrouw uit dat we een artikel en foto's maken voor een vaktijdschrift. ‘We worden beroemd!’, klinkt het euforisch aan een andere tafel. “Dat is het leuke aan de Biesplanken”, vertelt bedrijfsleider René van Belkum. “De mensen hier zijn heel open en direct.

Er werken momenteel 110 mensen, al dan niet fulltime, die in het reguliere bedrijfsleven niet aan het werk kunnen. De medewerkers worden ingedeeld in verschillende niveaus, wat niet alleen iets zegt over het inkomen, maar ook over het uit te voeren werk en de eventuele verantwoordelijkheden. Verder gebeurt er hetzelfde als op ieder ander stekbedrijf, alleen het werktempo ligt lager.”

ARBEID EN STRUCTUUR

De Biesplanken kwekerijen is onderdeel van NLW Groep, wat staat voor Noord-Limburg West. ‘Ondernemen met mensen’ is de bedrijfsfilosofie. Met het huidige beleid wordt de helft van de mensen die binnen NLW Groep werkt, geholpen met het vinden van een werkplek in een regulier bedrijf, al dan niet in groepsdetachering. “Wij bieden medewerkers arbeid, structuur en regelmaat”, legt Van Belkum uit. “Daar gebruiken we in dit geval boomkwekerijstek als productiemiddel voor. De Biesplanken is onderdeel van de divisie groen (samen met NLW BuitenBeheer) en kent haar oorsprong in het Brabantse Overloon,

René van Belkum: ‘Net als op andere kwekerijen, benaderen we alles heel bedrijfsmatig’

n uitermate belangrijk'

vlakbij de grens met Limburg. "Dat was een modern bedrijf, maar geen logische locatie. De gemeenten Horst aan de Maas, Venray en Peel en Maas zijn immers opdrachtgever voor het uitvoerende werk. De medewerkers komen uit deze regio vandaan. Toen de voormalige kruidenkwekerij op onze huidige locatie aan de Kempweg in Horst wegviel, zijn wij in 2004 hier naar toe verhuisd."

Van Belkum is zelf in 2002 begonnen bij NLW Groep. Groene vingers had hij al. "Ik heb hiervoor 20 jaar lang een eigen hoveniersbedrijf gerund en les gegeven op het lbo en mbo. Dat beviel best goed, maar als zelfstandige ben je altijd alleen. Ik had behoefte aan collega's en besloot daarom op een gegeven moment: 'als ik iets anders wil, moet ik het nu doen.' Toen de vacature van afdelingsmanager van de buitendienst bij NLW Groep voorbij kwam, heb ik gesolliciteerd. Eenmaal op gesprek trok de sfeer mij direct: heel open en vriendelijk. De overstap van zelfstandige naar werknemer ging bovendien soepel." Begin 2009 groeide Van Belkum door naar bedrijfsleider van de Biesplanken. Vanuit deze functie coördineert hij nu de dagelijkse gang van zaken op het stekbedrijf in de breedste zin van het woord. "Dat begon met het aanscherpen van de structuren. We hebben onder meer een teelttechnische medewerker aangesteld om de kwaliteit naar een hoger plan te tillen. Als je kwaliteit goed is, komen klanten vanzelf."

HOOFDMOOT BUXUS

Die theorie lijkt aardig te kloppen, want de productie van de Biesplanken groeit gestaag. Afgelopen jaar werden er maar liefst 11 miljoen stekken gemaakt, waarmee het bedrijf tot de grotere stekproducenten van Nederland hoort. Zo'n 70 procent van de productie bestaat uit buxusstekken. "Die grote aantallen zorgen voor structuur en regelmaat, precies waar onze

medewerkers behoefte aan hebben. De overige 30 procent van ons assortiment bestaat onder andere uit Lavendel, Pieris, verschillende soorten vaste planten en Chamaecyparis obtusa 'Nana Gracilis'. De laatste is een mooie wintergroene conifeer, maar laat zich niet makkelijk vermeerderen. Wij gaan in de productie uit van 50 procent uitval. Dat is veel, maar de marges zijn dan ook vele malen hoger dan bij bijvoorbeeld buxus. Met ons assortiment realiseren we een mooie, jaarrond arbeidsspreiding."

.....
'De sfeer op de werkvloer is goed: de medewerkers zijn heel open en direct'
.....

De meeste medewerkers bij de Biesplanken zijn werkzaam op de stekafdeling. In groepen van maximaal acht man, voorzien van een tafelhoofd, worden de stekken geknipt. Een andere groep steekt het stekmateriaal in met stekgrond gevulde trays weg. "Op een drukke dag worden er 50 tot 60 duizend stekken geproduceerd. In de koeling - 1 tot 1,5 graad onder nul - hebben we altijd 3 miljoen stekken op voorraad liggen, zodat we in het hoogseizoen (rond half maart) extra stekken kunnen opzetten. De stekken uit de koeling hebben bovendien een meer gelijkmatige groei." De met stekken gevulde trays staan driekwart jaar in de kas voordat ze worden uitgeleverd. "De eerste weken staan ze onder plastic waar een klimaat met een hoge luchtvochtigheid heerst. Dit zorgt voor een goede beworteling. Bovendien kunnen de stekken zo langzaam wennen. Planten zijn net mensen."

De Biesplanken beschikt over 14.000 vierkante meter kas. De meeste stekken gaan op trays de deur uit, hoofdzakelijk naar kwekers in Nederland, Duitsland en België. Daarnaast worden de laatste jaren steeds meer stekken gebruikt voor de eigen doorweek. "Hiervoor gebruiken we voornamelijk p9 potjes, rond en vierkant", vertelt Van Belkum. "Deze gaan rechtstreeks naar kwekers, handelaren en tuincentra, waaronder Intratuin. Daarnaast zijn we vorig jaar begonnen met aanvoeren op de veilingen Rhein-Maas en Naaldwijk. Dat bevalt goed, want ook veilen zorgt voor regelmaat en structuur in de productie en afzet." Als bedrijfsleider is Van Belkum verantwoordelijk voor de in- en verkoop. Daarvoor zit hij regelmatig met afnemers om tafel. "We werken nauw samen met een aantal grote klanten. Waarom zij voor de Biesplanken kiezen? In eerste instantie vanwege een goede kwaliteit en prijs van de producten, maar in sommige gevallen zeker ook vanuit sociaal oogpunt."

DE STEKMETER

Volgens Van Belkum zijn boomkwekerijstekken een ideaal productiemiddel voor een sociale werkplaats. "Het product leeft, je kunt er altijd iets over vertellen. Zo kunnen we onze medewerkers ook laten nadenken over waarom iets de ene keer wel en de andere keer niet goed gelukt is. Wat we daarmee willen bereiken is een stukje betrokkenheid. De laatste jaren hebben we de medewerkers meer deelgenoot gemaakt van het bedrijf. Onder andere door vier keer per jaar een bijeenkomst te organiseren waarin we de bedrijfsresultaten bespreken. Zo hebben we bijvoorbeeld de stekmeter geïntroduceerd. Hiermee kan iedereen zien hoeveel stekken er per week gemaakt zijn en deze aantallen vergelijken met het voorgaande jaar. Het is een eenvoudige manier om te laten zien waar we staan. Bij een bepaald resultaat trakteer ik op vlaai. Dat zorgt voor extra motivatie, inzicht en betrokkenheid."